

МИНИСТЕРСТВО
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ
УЗБЕКИСТАН

РСНПМЦЭ

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ЭНДОКРИНОЛОГИИ
ИМЕНИ Е.Х. ТУРАКУЛОВА

АССОЦИАЦИЯ МОЛОДЫХ
УЧЕНЫХ-ЭНДОКРИНОЛОГОВ
УЗБЕКИСТАНА

I МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ «НАУЧНАЯ ЭНДОКРИНОЛОГИЯ ГЛАЗАМИ МОЛОДЕЖИ»

25 марта 2025 год

MARKAZIY OSIYO ENDOKRINOLOGIK JURNALI

5 ЖИЛД, 1 СОН

ЦЕНТРАЛЬНО АЗИАТСКИЙ ЭНДОКРИНОЛОГИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
ТОМ 5, НОМЕР 1

CENTRAL ASIAN ENDOCRINOLOGICAL JOURNAL
VOLUME 5, ISSUE 1

“ILMIY ENDOKRINOLOGIYA YOSHLAR NIGOHIDA”

“НАУЧНАЯ ЭНДОКРИНОЛОГИЯ ГЛАЗАМИ
МОЛОДЕЖИ”

“SCIENTIFIC ENDOCRINOLOGY THROUGH THE EYES
OF YOUTH”

Материалы Конференции

Учредитель:

Национальная
Ассоциация
эндокринологов
Узбекистана.
Tadqiqot.uz

ТОШКЕНТ-2025

МУНДАРИЖА | СОДЕРЖАНИЕ | CONTENT

1. BENEFITS OF DXA REGIONAL ADIPOSITY MEASUREMENTS COMPARED TO TRADITIONAL ANTHROPOMETRIC METHODS FOR CARDIOMETABOLIC RISK EVALUATION IN OBESITY. Anvarova S.Sh., Narimova G.D.,	10
2. INSULINOMA: OSHQOZON OSTI BEZI NEYROENDOKRIN O‘SMALARINING RADIOLOGIK DIAGNOSTIKASI VA DIFFERENSIAL TASHXISI Mamajonova Sh.M., Raxmonova G.E.	11
3. ПРЕДИКТОРЫ ЭФФЕКТИВНОСТИ РАДИОЙОД ТЕРАПИИ ПРИ БОЛЕЗНИ ГРЕЙВСА С РЕЦИДИВИРУЮЩИМ ТЕЧЕНИЕМ У ПОДРОСТКОВ: АНАЛИЗ КЛИНИЧЕСКОГО ОПЫТА И ЗНАЧИМЫХ ФАКТОРОВ Хамраева С.М., Халимова З.Ю.	13
4. SURUNKALI YURAK ISHEMIK KASALLIGI MAVJUD BEMORLARDA SEMIZLIKNING AHAMIYATI Mamajonova Z.Sh., Egamberdiyeva D.A.	14
5. BARIATRIK JARROHLIKDAN KEYIN LEVOTIROKSIN DOZASIDAGI O‘ZGARISHLAR Maxmudova S.M., Aliyev A.V., Muratova Sh.T.	15
6. OBESITY TREATMENT IN THE 21ST CENTURY: THE ROLE OF BARIATRIC SURGERY Mishra Sh.K., Atajonov T.Sh.	16
7. QANDLI DIABET VA UNING ASORATLARIDA ICHKI A‘ZOLARDAGI PATOMORFOLOGIK O‘ZGARISHLARNING O‘ZIGA XOSLIGI Turdimatov D.S., Xolmatov I.X.	18
8. HYPERPROLACTINEMIA AND OBESITY IN FERTILE-AGED WOMEN Qurbonova D.A., Rakhimberdiyeva Z.A.	19
9. QANDLI DIABETNI KELIB CHIQISHINI BIOKIMYOVIY ASOSLARI Sattorova R.R., Rahimova H.R.	20
10. QANDLI DIABET 2-TUR BILAN KASALLANGANLARDA GLIKEMIK KO‘RSATKICHLARNI YURAK QON TOMIR KASALLIKLARI XAVFIGA TA‘SIRI Shagzatova B.X., Mirxaydarova F.S., Saliyeva Sh.B.	22
11. THE STATE OF CARDIOVASCULAR SYSTEM IN TYPE 2 DIABETES MELLITUS PATIENTS AFTER COVID-19 Najmutdinova D.K., Pulotova S.A.	23

SURUNKALI YURAK ISHEMIK KASALLIGI MAVJUD BEMORLARDA SEMIZLIKNING AHAMIYATI

Mamajonova Z.Sh.

Ilmiy rahbar: Egamberdiyeva D.A., t.f.d.

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti, Toshkent, O'zbekiston

Dolzarbli. Semizlik – bu ko'plab genetik va nevrologik omillar, endokrin tizimi funksiyalaridagi o'zgarishlar, turmush tarzining va bemorning ovqatlanish xulqining ta'siri bilan bog'liq bo'lgan surunkali, polietologik kasallikdir. Semizlik – bu organizmda yog'ning ortiqcha yig'ilishi, bu esa sog'liq uchun xavf tug'diradi. U ovqatdan organizmga kiradigan energiya sarfidan oshib ketganda yuzaga keladi (bu asosiy almashinish yoki dam olishdagi almashinuv va jismoniy faollikdan iborat bo'ladi). Yurak ishemik kasalligi (YuIK) va semizlik hozirgi kunda bemorlar orasida keng tarqalgan va dolzarb muammolar sifatida saqlanib qolmoqda. Yurak ishemik kasalligiga semizlikning qo'shilishi, o'z navbatida, bemorning holatini og'irlashtirib, davolash jarayonini qiyinlashtiradi, shuningdek, asoratlar xavfini oshiradi. Yuqoridagi masalalarni baholash maqsadida bemorlarda tekshiruvlar o'tkazildi.

Tadqiqot maqsadi. Iskemik yurak kasalligi bo'lgan bemorlarda koronar kalsinoz og'irligi va visseral semizlik o'rtasidagi bog'liqlikni baholash va qon tahlillari bilan bog'liqligini baholash.

Materiallar va metodlar. Iskemik yurak kasalligi tashxisi qo'yilgan 135 nafar bemor (erkaklar, yoshi 52 ± 1.3) o'rganildi, jumladan tana massasi indeksi (TVI). Multispiral kompyuter tomografiyasi (MSKT) visseral yog' to'qima va koronar kalsinozni baholashda ishlatildi. Koronar arteriyalarining kaltsiy indeksi Agatston usuli bilan hisoblandi. Boshqa qon tahlillari quyidagilarni o'z ichiga oldi: umumiy xolesterin, LDL (past zichlikdagi lipoproteinlar), HDL (yuqori zichlikdagi lipoproteinlar), triglitseridlar va C-reaktiv protein (CRP). Statistika tahlili Statistica dasturi yordamida amalga oshirildi.

Tadqiqot natijalari. Ishemik yurak kasalligi bo'lgan bemorlarning 88,5% ida visseral semizlik aniqlangan. Ishemik yurak kasalligining ko'payishi bilan koronar kalsinozning yuqori qiymatlari chap 51,4% va o'ng koronar 48,5% arteriyalarida kuzatildi. Agatston usuli bo'yicha kaltsiy indeksi visseral yog' to'qimaning o'sishi bilan (20%) massiv koronar kalsinozning ko'payishini ko'rsatdi. Korrelatsion tahlilga ko'ra, visseral yog'li to'qima miqdori va koronar kalsinoz o'rtasida yuqori darajadagi ijobiy bog'liqlik ($r=0.68$, $p<0.05$) kuzatildi. Bu shuni anglatadiki, visseral semizlikning ortishi koronar arteriyalarda kalsinoz darajasining oshishiga olib keladi. Qon tahlillariga ko'ra, umumiy xolesterin va LDL darajasi yuqori bo'lgan bemorlarda koronar kalsinozning yuqori ko'rsatkichlari kuzatildi ($p<0.05$).

Xulosa. Visseral yog' to'qimaning nisbati, tana massasi indeksi emas, koronar kalsinoz bilan bog'liq edi. Visseral semizlik iskemik yurak kasalligi bo'lgan bemorlarda massiv koronar kalsinozning muhim diagnostik belgisi bo'lishi mumkin, bu esa kasallikni davolash va prognozlashda omil sifatida ta'sir ko'rsatadi. Visseral semizlikning aniqlanishi, bemorning davolash rejasini belgilashda va prognozlashda muhim omil sifatida qabul qilinishi kerak. Qon tahlillari, ayniqsa xolesterin ko'rsatkichlari, koronar kalsinozning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi va bu bemorning davolashida muhim diagnostik ma'lumotlarni taqdim etadi.